

ZDRAVÍ BĚŽENCŮ

Jsme zavaleni informacemi o statisících imigrantů přicházejících do Evropy, jejich zdravotní stav však zůstává na úrovni odhadů. Česká odborná periodika se této problematice dosud nevěnovala. Může být proto prospěšné ocitovat několik sdělení, která se těmito otázkami zabývají.

Studie realizovaná v Norsku (1) porovnávala zdraví skupin imigrantů: běženců, imigrantů za prací, imigrantů z důvodu znovusjednocení rodiny a imigrantů za vzděláním. Podklady byly získány sloučením dat z Národního populačního registru a z Norské zdravotně ekonomické databáze. Byla testována signifikance výsledků.

Bylo zjištěno, že multimorbidita byla signifikantně nižší u imigrantů za prací (přitom u nich nižší u mužů a vyšší u žen) a u imigrantů za vzděláním a významně vyšší u běženců, ve srovnání s migranty z důvodu sjednocení rodiny. Je pozoruhodné, že u všech jmenovaných skupin se multimorbidita během pěti let pobytu v Norsku zdvojnásobila. Autoři připomínají, že provozovatelé zdravotních služeb musí přizpůsobit preventivní a organizační strategii poznatkům o vývoji zdraví imigrantů v premigračním a postmigračním stadiu. Poznatek se bezpochyby týká i zdraví imigrantů v ČR.

Je nepochybné, že zdravotní stav imigrantů je odrazem situace v zemích odkud přicházejí. Zdravotní problémy obyvatel Sýrie, postižené občanskou a náboženskou válkou, popsala v interview pro týdeník Syria Deeply 20. 11. 2014 Dr. Annie Sparow, aktivistka a profesorka globálního zdraví na LF Mount Sinai University, New York (dlouhodobě se věnovala vakcinaci proti polio v Sýrii). Uvedla, že Sýrie je epicentrem epidemie spalniček a poliomyelitidy. První případ polio se objevil počátkem roku 2013, kdy také začal vzestup spalniček. V r. 2014 dosáhly 10 000 případů. Tuberkulózou

onemocněly tisíce lidí a v létě se objevily epidemie tyfu. V Aleppu se vyskytlo za několik měsíců 50 000 případů leishmaniózy, což ilustruje míru nynějších zdravotních problémů. Diagnostika těchto nemocí přitom není snadná, protože zdravotní systém zkolaboval a laboratoře nefungují. Pokračující vzestup infekčních nemocí lze pozorovat také za hranicemi Sýrie. Spalničky se rozšířily do Libanonu, kde se objevilo několik tisíc případů. Epidemie tyfu už jsou nejen v Sýrii, ale i v Libanonu a Jordánsku a polio v Iráku.

Jen málo běženců v zemích okolo Sýrie se k infekční nemoci přiznává, protože se bojí stigma, které nemoci přináší. Jsou obviňováni z přenosu infekcí do sousedních zemí, ale žijí v podmínkách, které přenos infekcí vysloveně podporují. Skutečný rozměr krize veřejného zdraví ani nelze popsat a do budoucna lze čekat jen zhoršování, konstatovala dr. Sparow v rozhovoru pro Syria Deeply (2).

Příchod statisíců imigrantů do Evropy podtrhuje důležitost preventivní vakcinace proti přenosným nemocem a je pádným argumentem proti námitkám odpíračů očkování.

LITERATURA

1. Diaz E, Kumar BN, Gimeno-Feliu LA, Calderón-Larrañaga A, Poblador-Pou B, Prados-Torres A. Multimorbidity among registered immigrants in Norway: the role of reason for migration and length of stay. *Trop Med Int Health*. 2015 Oct 1. doi: 10.1111/tmi.12615. [Epub ahead of print]
2. Syria Deeply. Syria's descent into a public health nightmare [Internet]. Syria Deeply; 2014 [cited 2015 Nov 3]. Available from: <http://www.syriadeeply.org/articles/2014/11/6399/syrias-descent-public-health-nightmare/>.

J. Kríž